

บทคัดย่อ

บทคัดย่อปัญหาพิเศษ เสนอต่อโครงการบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของ ความสมบูรณ์แห่งปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการพัฒนา

การดำเนินงานโครงการพัฒนาชาวเขาเชิงอนุรักษ์ด้านการมีส่วนร่วมของชาวบ้าน กรณีศึกษา:

บ้านห้วยโป่ง ตำบลบ้านปวง อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน

โดย

นางเรวดี ศรีจำเริญ

พฤษภาคม 2544

ประธานกรรมการที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์ ดร.นำชัย ทนผล

ภาควิชา/คณะ: ภาควิชาส่งเสริมการเกษตร คณะธุรกิจการเกษตร

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ลักษณะส่วนบุคคล สังคม และ เศรษฐกิจของชาวบ้านห้วยโป่ง 2) การมีส่วนร่วมของชาวบ้านห้วยโป่ง ในการดำเนินงานโครงการ พัฒนาชาวเขาเชิงอนุรักษ์ ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ หัวหน้าครอบครัวของชาวบ้านห้วยโป่ง อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน ทั้งหมด 95 ครอบครัวโดยไม่มีการสุ่มตัวอย่าง และใช้แบบสัมภาษณ์ เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล ข้อมูลที่ศึกษาได้ถูกนำมาวิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้ โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์

ผลการวิจัยพบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 45 ปี และสมรสแล้ว ด้านการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่ไม่ได้รับการศึกษา มีสมาชิกในครอบครัวโดยเฉลี่ย 4 คน ผู้ให้ข้อมูล ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพหลักทางด้านเกษตรกรรม และการรับจ้างทั่วไปเป็นอาชีพรอง มีรายได้ เฉลี่ย 34,758 บาทต่อปีและผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีที่ดินเป็นของตนเอง

นอกจากนี้ผลการวิจัยพบว่ากิจกรรมที่ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เข้าร่วมเป็นประจำ ได้แก่ งานประเพณีของหมู่บ้านและส่วนใหญ่เคยเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโครงการพัฒนา ชาวเขาเชิงอนุรักษ์โดยมีเจ้าหน้าที่รัฐเป็นผู้ชักชวนเข้าร่วมโครงการ และเข้าร่วมโครงการเนื่องจาก เห็นว่ามีประโยชน์

สำหรับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโครงการพัฒนาชาวเขาเชิงอนุรักษ์ ผลการวิจัยพบว่าผู้ให้ข้อมูลมีส่วนร่วมในโครงการพัฒนาชาวเขาเชิงอนุรักษ์ในระดับบ่อยครั้งในกิจกรรมด้านกฎระเบียบชุมชน และด้านบทบาทของกลุ่มองค์กรในหมู่บ้าน เนื่องจากผู้ให้ข้อมูลถือว่าเป็นข้อตกลงในการอยู่ร่วมกันในหมู่บ้านของตน อีกประการหนึ่งผู้ให้ข้อมูลได้เข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการกำหนดกฎระเบียบชุมชนมาตั้งแต่ต้น และถือว่าเป็นเรื่องของตนซึ่งจะต้องร่วมรับผิดชอบในปัญหาที่เกิดขึ้น นอกจากนี้ผลการวิจัยพบว่าผู้ให้ข้อมูลมีส่วนร่วมในโครงการพัฒนาชาวเขาเชิงอนุรักษ์ในด้านบทบาทของกลุ่ม/องค์กรในหมู่บ้านในระดับบ่อยครั้งโดยเข้าร่วมประชุมเพื่อรับรู้ข่าวสารสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งอาจมีผลประโยชน์ และมีผลกระทบในทางลบกับผู้ให้ข้อมูลได้

ในส่วนการมีส่วนร่วมในกิจกรรมตามะโนปัญหา ผลการวิจัยพบว่าผู้ให้ข้อมูลมีส่วนร่วมในระดับบางครั้ง ทั้งนี้เป็นผลมาจากผู้ให้ข้อมูลไม่กล้าแสดงออก และคิดว่าเป็นเรื่องของผู้นำและกรรมการหมู่บ้าน

ABSTRACT

Abstract of special problem submitted to the Graduate School Project of Maejo University in partial fulfillment of the requirements for the degree of Master of Arts in Development Administration

THE CONSERVATION-BASED HIGHLAND DEVELOPMENT PROJECTS CONCERNING PEOPLE PARTICIPATION ASPECT: A CASE STUDY AT BAN HUAIPONG, TAMBON BANPUANG, AMPHUR THUNGHUACHANG, CHANGWAT LUMPHUN

By

REVADEE SRICHUMREON

NOVEMBER 2001

Chairman : Associate Professor Dr. Numchai Thanupon

Department/Faculty: Department of Agricultural Extension, Faculty of Agricultural Business

The objectives of this research were to study: 1) personal, social and economic characteristics of Ban Huaipong people; and, 2) the villages' participation in the conservation-based on highland development projects. The respondents were 95 family leaders in Ban Huaipong, Tambon Banpuang, Amphur Thunghuachang, Changwat Lumphun. The data was collected by means of structured interview and analyzed by micro computer SPSS program.

The results revealed that most of the respondents were male, 45.41 years old average, married, did not have formal education and had an average of 3.54 family members and 2.21 sons. Their main job was farming, and the second job was labors. Their average family income was 34,758 baht per year. Most of them had their own land.

In addition, it was found that the most popular activity for most of the respondents was the village culture fair. Due to the benefit of the activity, they often participated in the activity of highland development project and were encouraged to participate by the government staff.

or regulations of village at the beginning, therefore they should be responsible for all the problems happened in the village. They also participated in the roles of village groups or organization activity because they would like to get information that would be or not be of benefit to them. For the participation in a village problem census, it was found that they rarely participated because they were afraid of showing their opinions and they thought that it was the role of the village leader.

